

Súd: Okresný súd Bratislava V
Spisová značka: 1CbZm/35/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1513233240
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viera Ulacká
ECLI: ECLI:SK:OSBA5:2015:1513233240.3

Rozhodnutie

Okresný súd Bratislava V samosudkyňou JUDr. Vierou Ulackou v právnej veci navrhovateľa: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35 792 752, so sídlom Pribinova 25, Bratislava, zastúpený Advokátskou kanceláriou JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., Kubániho 16, Bratislava, proti odporcom: 1) IZOGUARD, s.r.o., IČO: 44 699 735, so sídlom Zvolenská cesta 37, Banská Bystrica a 2) Q. X., narodený XX.X.XXXX, bytom 1. J. XXX, R., o zaplatenie 16.661,60 eur s príslušenstvom a odmenou 55,54 eur zo zmenky, takto

rozhodol:

I. Zmenkový platobný rozkaz č. k. XZm XXXX/XXXX-XX zo dňa 9.12.2013 sa proti odporcovi v 2. rade ruší v zmenkovej sume 6.896,80 eur, v úroku 6 % ročne zo sumy 6.896,80 eur od 5.9.2013 do zaplatenia a v zmenkovej odmene 22,99 eur. Súčasne sa v tejto časti konanie zastavuje.

II. Vo zvyšku sa zmenkový platobný rozkaz proti odporcovi v 2. rade ponecháva v platnosti.

III. Odporca v 2.rade je povinný zaplatiť navrhovateľovi k rukám právneho zástupcu náhradu trov konania, ktoré nasledovalo po vydaní zmenkového platobného rozkazu, vo výške 629,17 eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

odôvodnenie:

Zmenkovým platobným rozkazom č. k. XZm XXXX/XXXX-XX, ktorý tunajší súd vydal dňa 9.12.2013, boli odporcovia zaviazaní, aby navrhovateľovi spoločne a nerozdielne zaplatili zmenkovú sumu 16.661,60 eur s úrokom 6 % ročne z nej od 5.9.2013 do zaplatenia, zmenkovú odmenu 55,54 eur a náhradu trov konania v celkovej výške 1.631,20 eur.

Námietky podal len odporca v 2. rade a žalobu o plnenie zo zmluvy žiadal zamietnuť. Uviedol, že s navrhovateľom uzavrel zmluvu o úvere č. XXXXXX-XXXXX, na základe ktorej mu bol poskytnutý úver 5.000 eur. Už na prvý pohľad je zrejmé, že zmluva odporuje dobrým mravom, dojednaná bola neprijateľná odplata, keďže za úver 5.000 eur navrhovateľ požaduje 16.661,60 eur a také úroky sú v rozpore s dobrými mravmi, čo konštatoval Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku 5Cdo 26/2011. Poukázal aj na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 1Mcdo 1/2009, podľa ktorého je dohoda o výške úrokov absolútne neplatná, ak úroky presiahnu mieru úrokov poskytovaných peňažnými ústavmi v čase uzavretia zmluvy. Súčasne z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 151/2013 citoval časť týkajúcu sa civilnoprávnej úžery a citoval aj rozhodnutia iných súdov, v ktorých sa riešila otázka neprimeranej výšky úroku v úverovej zmluve. Poukázal aj na ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka. Dohodu o vyplnení blankozmenky označil za neprijateľnú podmienku, pričom vychádzal z rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6CoE/69/2011. Najvyšší súd podľa neho rozhodol, že je neplatná blankozmenka, ak je vystavená na zabezpečenie úveru a tým je neplatná aj úverová zmluva. Mal za to, že aj v tomto prípade je úverová zmluva neplatná, takže popri hlavnom záväzku je neplatný aj subsidiárny zabezpečovací vzťah zo zmenky, vrátane ustanovenia o vyplňovacom práve. Úverovú zmluvu označil za neplatnú preto, že jej podstatná zložka - zmluvná podmienka o úrokoch - je neplatná v rozpore s „tatiologis“ úveru. Úroky mali byť splatné pred poskytnutím úveru, v deň úveru, a v tak extrémnej výške, že odporujú dobrým mravom, najvyšší súd označil už úroky 48% za neplatné a

v tejto veci sú úroky ešte vyššie. Nakoniec uviedol, že držba živnostenského listu ešte neznamená, že si nemohol úver zobrať na spotrebu a úver spotreboval nie na podnikanie.

Zároveň odporca namieta miestnu nepríslušnosť tunajšieho súdu a žiadal, aby vec prejednal jeho všeobecný súd. Uznesením č. k. XCbZm XX/XXXX-XX zo 7.2.2014 bol návrh na postúpenie veci zamietnutý s poukazom na § 87 písm. d) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (OSP).

Navrhovateľ uviedol, že zmluva o úvere bola uzavretá medzi dvomi právnickými osobami pri ich podnikateľskej činnosti. Úver poskytol odporcovi v 1. rade na jeho podnikanie, tento účel odporca v 1. rade deklaroval v žiadosti o poskytnutie úveru. Odporca v 2. rade, ktorý bol konateľom dlžníka, k dlhu len pristúpil, takže ani tým sa vzťah nestal spotrebiteľským. Dohodu o vyplňovacom práve k blankozmenke nie je možné považovať za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Neprimeraná nie je ani výška úroku, ktorý bol dojednaný v sume 6.328 eur za celú dobu splácania úveru 48 mesiacov.

Keďže po začatí konania bola zaplatená suma 100 eur, vzal navrhovateľ v tejto časti návrh späť, na návrhu netrval ani v sume 6.796,80 eur, zodpovedajúcej zmluvným pokutám podľa bodu 12.1 a 12.4 úverovej zmluvy (1 x 5.664 eur a 2 x 566,40 eur) spolu s úrokom z nej a časťou zmenkovej odmeny. Vo zvyšku žiadal ponechať zmenkový platobný rozkaz v platnosti.

Na prejednanie námietok súd nariadil celkovo dve pojednávania, na ktoré sa odporca nedostavil, ale keďže podmienky uvedené v § 101 ods. 2 OSP boli splnené, súd konal v jeho neprítomnosti. Dokazovanie bolo vykonané listinnými dôkazmi založenými v súdnom spise. Vykonať iné dôkazy účastníci konania nenavrhl.

Z prvopisu zmenky, označenej číslom zmluvy XXXXXX-XXXX, súd zistil, že ju odporca v 1. rade vystavil v Banskej Bystrici 20.6.2012 a zaviazal sa zaplatiť na rad navrhovateľa dňa 4.9.2013 v Bratislave zmenkovú sumu 16.661,60 eur, bez protestu. Per aval zmenku podpísal odporca v 2. rade.

Zmenka obsahuje všetky náležitosti predpísané v čl. I. § 75 zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Zb. pre vlastnú zmenku. Predložením jej prvopisu navrhovateľ svoje zmenkové práva preukázal.

Medzi účastníkmi nebolo sporné, že zmenka zabezpečovala pohľadávky navrhovateľa z úverovej zmluvy.

Odporca v 2. rade namieta, že zmluvné podmienky : dojednanie o výške zmluvnej odmeny za poskytnutie úveru, dojednanie o splatnosti odmeny a dohoda o zabezpečení pohľadávky blankozmenkou včítane dohody o udelení vyplňovacieho práva, sú neprijateľné, takže úverová zmluva a zmenka sú absolútne neplatné právne úkony.

Zo zmluvy o revolvingovom úvere č. XXXXXX-XXXX súd zistil, že ju uzavreli navrhovateľ ako veriteľ, odporca v 1. rade ako dlžník a odporca v 2. rade ako spoludlžník č. 1 dňa 20.6.2012. Veriteľ sa zaviazal poskytnúť dlžníkovi na účely výkonu jeho podnikateľskej činnosti peňažné prostriedky v dohodnutej výške 11.328 eur, ktorú sa dlžník zaviazal splatiť v 48 mesačných splátkach po 236 eur.

Podľa splátkového kalendára, ktorý sa ako príloha stal súčasťou zmluvy, mal odporca v 1. rade splátky platiť vždy k 29. dňu (vo februári k 28. dňu) v mesiaci, počnúc od 29.7.2012 do 29.6.2016.

Za poskytnutie úveru bola v bode 4.1. zmluvy dojednaná zmluvná odmena, ktorá predstavuje úroky za poskytnutie úveru, vo výške 6.328 eur a ktorá sa stala splatnou ku dňu poskytnutia úveru. Vzájomné pohľadávky účastníkov sa v zmysle bodu 9.1. zmluvy započítali ku dňu poskytnutia pôžičky (proti pohľadávke odporcu v 1. rade na poskytnutie úveru 11.328 eur sa započítala pohľadávka navrhovateľa na zmluvnú odmenu 6.328 eur), takže navrhovateľ vyplatil odporcovi v 1. rade len rozdiel 5.000 eur.

Ako sankcie za omeškanie s úhradou splátok alebo iných peňažných záväzkov zo zmluvy boli v článku 12. zmluvy dojednané zmluvné pokuty. Podľa bodu 12.1 zmluvy bol navrhovateľ oprávnený požadovať jednorazovú zmluvnú pokutu vo výške 5% z nominálnej výšky úveru v prípade omeškania odporcu v 1. rade s úhradou splátky úveru o viac ako 15 dní po termíne splatnosti. Pokuta sa v zmysle bodu 12.2 zmluvy stala splatnou do 10 dní od vystavenia penalizačnej faktúry na úhradu zmluvnej pokuty. Omeškanie so zaplatením mesačnej splátky, trvajúce dlhšie ako 30 dní, bolo podľa bodu 12.3 písm. b) zmluvy jedným z dôvodov, pre ktorý sa stali okamžite splatnými všetky záväzky dlžníka zo zmluvy. V prípade omeškania dlžníka so splnením tohto záväzku o viac než 15 dní, bol podľa bodu 12.4. a 12.5. zmluvy povinný uhradiť zmluvnú pokutu vo výške 50 % z nominálnej výšky úveru, ktorá sa stala splatná do 10 dní odo dňa vystavenia penalizačnej faktúry na jej úhradu.

Podľa bodu 5.8. zmluvy odporca v 2. rade na základe § 533 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (OZ) pristúpil k peňažnému záväzku odporcu v 1. rade, spočívajúcim v úhrade úveru s príslušenstvom a prípadne uplatňovaných zmluvných pokút.

Zabezpečenie pohľadávok zo zmluvy o revolvingovom úvere blankozmenkou je uvedené v bode 5.2. zmluvy. Navrhovateľ mal podľa bodu 5.3. a 5.4. zmluvy právo vyplniť v blankozmenke chýbajúce údaje (sumu zmenky a údaj splatnosti), ak sa odporca v 1. rade dostal do omeškania s plnením peňažných záväzkov podľa zmluvy. Ako sumu zmenky bol oprávnený vyplniť ľubovoľnú sumu zahrnujúcu ale

neprekračujúcu všetky svoje pohľadávky zo zmluvy spolu s príslušenstvom a zmluvnými pokutami uloženými podľa čl. 12. zmluvy, ktoré budú splatné ku dňu splatnosti zmenky. Z bodu 5.5. zmluvy vyplýva, že odporca v 2. rade ako avalista podpisom zmluvy vyjadril súhlas s podmienkami podľa bodu 5.3. a s obsahom vyplňovacieho práva dohodnutého v bode 5.4.

Námietky odporcu v 2. rade vychádzali z jeho presvedčenia, že je spotrebiteľ a jeho vzťah s navrhovateľom, založený zmluvou o revolvingovom úvere, ktorú uzavrel ako spoludlžník, sa má posudzovať podľa predpisov o spotrebiteľskom práve.

Za spotrebiteľa náš právny poriadok považuje len fyzickú osobu, ktorá pri uzatváraní alebo plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 4 OZ), resp. fyzickú osobu, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania (§ 2 písm. a/ zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch).

Zmluvu o revolvingovom úvere by bolo možné považovať za spotrebiteľskú len v prípade, ak by navrhovateľ neposkytol úver odporcovi v 1. rade na výkon jeho podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľský charakter zmluvy nie je daný ani tým, že odporca v 2. rade pristúpil k peňažnému záväzku dlžníka. Odporca v 2. rade ako konateľ obchodnej spoločnosti dlžníka bol s odporcom v 1. rade úzko prepojený, pristúpením k peňažnému záväzku poskytol dlžníkovi zabezpečenie, ale nie pre účel svojej súkromnej spotreby, ale s cieľom umožniť odporcovi v 1. rade vykonávať jeho podnikateľskú činnosť. Len samotná skutočnosť, že ako fyzická osoba by mohol mať v iných prípadoch postavenie spotrebiteľa, nie je dôvodom považovať odporcu v 2. rade za spotrebiteľa v každom právnom vzťahu, ktorého je účastníkom (viď napr. rozsudky Európskeho súdneho dvora C-269/95 alebo C-440/97). Zmluva by sa spotrebiteľskou nestala ani vtedy, ak by odporca v 2. rade preukázal, že v rozpore s bodom 1.1. zmluvy nevyužil poskytnuté peňažné prostriedky odporca v 1. rade na podnikateľskú činnosť, ale ich spotreboval on na iný účel.

Odporcu v 2. rade nie je možné považovať za spotrebiteľa ani v súvislosti so zmenkovým ručiteľským záväzkom. Podľa rozsudku Súdneho dvora C-419/11 zo dňa 14.3.2013 nemožno fyzickú osobu, ktorá má úzke podnikateľské väzby vo vzťahu k spoločnosti ako je konateľstvo, považovať za spotrebiteľa, ak prevezme ručenie za vlastnú zmenku vystavenú na zabezpečenie záväzkov tejto spoločnosti zo zmluvy o poskytnutí úveru tým, že sa zaručí za zaplatenie zmenky.

Tvrdenie odporcu v 2. rade, že zmluvu uzavrel ako živnostník, nebolo ničím preukázané. Odporca v 2. rade nepredložil súdu žiadnu zmluvu, v ktorej by vystupoval ako živnostník.

Kauzálne námietky, ktoré odporca v 2. rade vzniesol s odvolávaním sa na spotrebiteľský charakter zmluvy o úvere, súd preto hodnotil ako nedôvodné.

Zmluvu o revolvingovom úvere účastníci uzavreli podľa § 497 zákona č. 513/1991 Zb., Obchodný zákonník (ObZ). Pre obchodnoprávne vzťahy platí princíp zmluvnej voľnosti, ustanovenia Obchodného zákonníka o záväzkových vzťahoch majú dispozitívnu povahu a účastníci zmluvného vzťahu sa od nich môžu odchýliť, pokiaľ z § 263 ObZ nevyplýva opak. Neprichádza preto do úvahy, aby bola (ne)príjateľnosť zmluvných podmienok posudzovaná podľa zákona č. 129/2010 Z. z., resp. podľa § 52 a nasledujúcich Občianskeho zákonníka.

Neprípustnosť zabezpečiť úver zmenkou vyplývala v čase uzavretia zmluvy len zo zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý na právne vzťahy účastníkov nie je možné použiť.

Vzhľadom na ustanovenie § 263 ObZ sa mohli účastníci zmluvy odchýliť od úpravy uvedenej v § 503 ObZ a dojednať si, že zmluvná odmena, ktorá plní funkciu úrokov z úveru, sa stáva splatnou ku dňu poskytnutia peňažných prostriedkov a bude zaplatená započítaním. Veriteľ má právo požadovať úrok až do doby, kým mu dlžník poskytnuté peňažné prostriedky nevráti. Z tohto pohľadu nie je preto rozhodujúce, kedy sa odmena stala splatnou, lebo celkový záväzok dlžníka by sa nezmenil ani v prípade, ak by bol dlžník povinný odmenu zaplatiť v mesačných splátkach spolu s dlžnou istinou.

Zmluva o úvere sa nestáva neplatnou, ak je v nej dojednaný neprímerane vysoký úrok, ale podľa poslednej vety § 502 ods. 1 ObZ je dlžník povinný platiť úrok len v najvyššej prípustnej výške. Záver o neprímeranej výške úroku odporca v 2. rade vyvodil len z porovnania dojednanej odmeny a sumy 5.000 eur, ktorá bola odporcovi 1. rade reálne poskytnutá. Nevzal teda do úvahy ani ďalšie faktory, ktoré výšku úroku ovplyvňujú, najmä dobu, na ktorú boli peňažné prostriedky dlžníkovi prenechané.

Prihliadnuť bolo potrebné aj na to, že odporca v 1. rade je podnikateľ, znály svojich práv a pokiaľ by nepovažoval výšku odmeny za zodpovedajúcu obvyklým úrokom a ďalším podmienkam, za ktorých mohol obdobný úver získať od bánk alebo iných nebankových spoločností, nebol by s navrhovateľom zmluvu uzavrel.

Z vyjadrenia navrhovateľa vyplýva, že do zmenkovej sumy nebol úrok z úveru zahrnutý, zmenková suma pozostáva z nesplateného úveru a zo zmluvných pokút, ktoré boli uplatnené v dôsledku omeškania dlžníka s plnením záväzkov zo zmluvy. Proti výške zmluvných pokút odporca v 2. rade nenamietal. Treba

však uviesť, že ani nepomer výšky zmluvnej pokuty k hodnote a významu zabezpečeného záväzku, nie je v obchodnoprávných vzťahoch, vzhľadom na osobitnú úpravu obsiahnutú v ustanovení § 301 ObZ, postihovaná sankciou neplatnosti podľa § 39 Občianskeho zákonníka, ale súdu umožňuje zmluvnú pokutu znížiť. Takéhoto práva sa odporca v námietkach nedomáhal. Navyše navrhovateľ vzal návrh späť v zmenkovej sume 5.664 eur, zodpovedajúcej zmluvnej pokute 50% z nominálnej výšky úveru a v sume 1.132,80 eur, predstavujúcej 2 zmluvné pokuty podľa bodu 12.1 zmluvy.

Záväzok zo zmenky je nesporným záväzkom. V konaní nebolo preukázané, že by odporca v 2. rade z dôvodov uvedených v námietkach, nemal povinnosť tento nesporný záväzok splniť. Vzhľadom na to, že navrhovateľ vzal návrh čiastočne späť, súd v zmysle § 175 ods. 5 OSP v zmenkovej sume 6.896,80 eur, v úroku 6 % ročne zo sumy 6.896,80 eur od 5.9.2013 do zaplatenia a v zmenkovej odmene 22,99 eur zmenkový platobný rozkaz proti odporcovi v 2. rade zrušil a konanie zastavil.

Vo zvyšnej časti, t.j. v zmenkovej sume 9.764,80 eur s úrokom 6% ročne z nej od 5.9.2013 do zaplatenia, v zmenkovej odmene 32,55 eur a vo výroku o trovách konania, bol zmenkový platobný rozkaz ponechaný v platnosti.

O náhrade trov konania, ktoré nasledovalo po vydaní zmenkového platobného rozkazu, súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 a § 146 ods. 2 OSP.

Navrhovateľ mal úspech v sume 9.764,80 eur, v ktorej bol zmenkový platobný rozkaz ponechaný v platnosti a z ktorej má právo na náhradu trov konania podľa § 142 ods. 1 OSP. Právo na náhradu trov konania podľa druhej vety § 146 ods. 2 OSP má aj zo sumy 100 eur, v ktorej bol dôvodne podaný návrh vzatý späť z dôvodu jej dodatočnej úhrady. Navrhovateľovi trovy vznikli právnym zastúpením. Z tarifnej hodnoty veci 9.864,80 eur (9.764,80 eur + 100 eur) je podľa § 10 ods. 1 vyhlášky č. 655/2004 Z. z. základná sadzba tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby 253,94 eur. Poskytnuté boli 2 úkony právnej služby: účasť na pojednávaníach 9.9.2014 a 14.4.2015. Paušálna náhrada výdavkov (§ 16 ods. 3 vyhlášky) patrí za úkon z roku 2014 vo výške 8,04 eur a za úkon z roku 2015 vo výške 8,39 eur.

Súčet odmeny a náhrad, spolu 524,31 eur, sa v zmysle § 18 ods. 3 vyhlášky zvyšuje o sumu 104,86 eur, zodpovedajúcu dani z pridanej hodnoty 20%.

Náhradu trov odporca v zmysle § 149 ods. 1 OSP zaplatí navrhovateľovi k rukám právneho zástupcu, ktorý označil na tento účel vo vyčíslení trov účet č. XXXXXXXXXXX/XXXX a variabilný symbol XXXXXX. Naproti tomu má navrhovateľ podľa prvej vety § 146 ods. 2 OSP povinnosť nahradiť trovy odporcovi zo sumy 6.796,80 eur, keďže v tejto časti on späťvzatím návrhu zaviniť zastavenie konania. Odporca v 2. rade však nenavrhol, aby súd o jeho trovách rozhodol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia odvolanie, na tunajšom súde, písomne vo 2 vyhotoveniach.

V odvolaní sa má uviesť kto ho podáva, ktorej veci sa týka, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha, musí byť podpísané a datované.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 OSP,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie, ktoré nebude mať tieto náležitosti odvolací súd

odmietne.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z..